

"Natuurgebieden in Noordzee broodnodig"

nieuws

Kiezen voor natuur én visserij tegelijkertijd is perfect mogelijk. Dat moet blijken uit de brochure 'Natuurgebieden in de Noordzee' die in Bredene werd voorgesteld. De publicatie bevat niet mis te verstane aanbevelingen voor de Vlaamse en federale overheid. De brochure is een initiatief van de Universiteit Gent in samenwerking met Natuurpunt, de Bond Beter Leefmilieu en het WWF. "Natuurgebieden op zee afbakenen is broodnodig", zegt de Gentse professor Magda Vincx van de onderzoeksgroep Mariene Biologie.

🕒 15 NOVEMBER 2008 – LAATST BIJGEWERKT OM 4 APRIL 2020 14:45

Kiezen voor natuur én visserij tegelijkertijd is perfect mogelijk. Dat moet blijken uit de brochure 'Natuurgebieden in de Noordzee' die in Bredene werd voorgesteld. De publicatie bevat niet mis te verstane aanbevelingen voor de Vlaamse en federale overheid. De brochure is een initiatief van de Universiteit Gent in samenwerking met Natuurpunt, de Bond Beter Leefmilieu en het WWF. "Natuurgebieden op zee afbakenen is broodnodig", zegt de Gentse professor Magda Vincx van de onderzoeksgroep Mariene Biologie.

Visserij en scheepvaart behoren tot de oudste activiteiten op zee. Recenter zijn onder meer zandwinning, strandopspuitingen, de aanleg van pijpleidingen, energiewinning via windmolens, golfenergie en militaire oefeningen belangrijke activiteiten geworden in de Noordzee. Al deze activiteiten veroorzaken een grote druk op de ecosystemen in zee. Zo zijn door de visserij de populaties van grote predatoren zoals haaien, roggen en kabeljauw ingestort of zelfs verdwenen. Dit heeft belangrijke gevolgen op alle lagen van het ecosysteem. Niet enkel de vispopulaties, maar ook het bodemleven op zee wordt grondig verstoord door het gebruik van visserijtuigen.

Bodemdieren leiden een vrijwel [onzichtbaar] bestaan, maar nemen niettemin een zeer belangrijke positie in vanwege hun functie in het ecosysteem: ze doen dienst als voedsel voor vissen en garnalen. Bovendien vervullen ze een functie in de afbraak en het transport van organisch materiaal op de zeebodem. "Het verzoenen van de

wijdverspreide bodemvisserij met natuurbescherming is een enorme uitdaging", zegt Vincx. "Het idee om op zee natuurgebieden te creëren krijgt ingang overal ter wereld. Het besef groeit dat het vijf voor twaalf is. Ook in de Europese zeeën vormt zich een netwerk van mariene beschermde gebieden".

Om de invloed van de mens op het ecosysteem te onderzoeken, gaan de Gentse onderzoekers op zee met een sleepnet om de impact van de boomkorvisserij op het bodemleven vast te stellen. Ze nemen vóór het vissen en erna bodemmonsters om te bepalen wat er met ecologisch belangrijke bodemdieren gebeurt. De Gentse biologen doen daarbij vooral onderzoek naar de zogenaamde schelpkokerworm. Deze borstelworm leeft in het sediment en bouwt een lange koker uit zand en schelpstukjes met een diameter van een halve centimeter. De top van de koker steekt zo'n vier centimeter uit het zand. Er kunnen duizenden kokerwormen samenzitten per vierkante meter, wat hen het uitzicht bezorgt van ware riffen.

Uit laboratoriumproeven blijkt dat de schelpkokerworm in staat is om heel veel zuurstof de bodem in te pompen, wat belangrijk is voor andere dieren. Dit pompen stimuleert de mineralisatieprocessen in de bodem, wat essentieel is voor het opnieuw vrijgeven van voedingsstoffen aan de waterkolom. Door samen te pakken in hoge densiteiten creëren schelpkokerwormen als het ware oases in de zandwoestijn.

Op basis van een Europese richtlijn kunnen deze 'oases' als echte riffen erkend worden dankzij onderzoeksgegevens die recent gepubliceerd werden door de Gentse biologen. Ze verdienen volgens de wetenschappers alleszins bescherming tegen bodemverstoring door bijvoorbeeld de boomkorvisserij. Bij het 'ploegen' doorheen de zeebodem door middel van de boomkor, vernielt deze vorm van visserij immers de complexe 3D-structuren van de rifbouwende schelpkokerworm.

Vooraf in het soortenrijke kustgebied van de Noordzee, met zijn ondiepe zandbanken, speelt de schelpkokerworm volgens de onderzoekers een belangrijke rol en verdient ze een plaats in de beleidsplannen rond duurzaam beheer van zowel de natuur als de visserij.(KS)

Meer informatie: De brochure 'Natuurgebieden in de Noordzee. Voor natuur én mensen' kan u gratis bestellen door een mail te sturen naar [Marijn Rabaut](mailto:marijn.rabaut@ugent.be) van de Universiteit Gent.

VILT vzw

Bd Simon Bolivar 17

1000 Bruxelles

Contact

M • info@vilt.be

Volg ons op:

f screenreader.visit us on our facebook page: <https://www.facebook.com/vilt.nieuws/>

in screenreader.visit us on our linkedin page: <https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/>

@ screenreader.visit us on our instagram page: <https://www.instagram.com/vilt.nieuws>

X screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws

🦋 screenreader.visit us on our bluesky page:
<https://bsky.app/profile/viltnieuwbsky.social>

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |

[Privacy policy](#)

[Copyright](#)

[Cookie Policy](#)

[Cookie instellingen aanpassen](#)

Webdesign by Who Owns The Zebra